

УДК 338

Самець К. – ст. гр. ПК-21

*Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя*

## **ОБОРОННА ПРОМИСЛОВІСТЬ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ: СУЧАСНИЙ СТАН ТА НАПРЯМИ РОЗВИТКУ**

Науковий керівник: к.е.н., доцент Берестецька О.М.

Samets K.

*Ternopil Ivan Puluj National Technical University*

## **UKRAINE'S DEFENCE INDUSTRY DURING THE WAR: CURRENT STATE AND DIRECTIONS OF DEVELOPMENT**

Supervisor: Berestetska Olena, Ph.D.in Economics, Assos Prof.

Ключові слова: війна, зброя, дрони, Україна.

Keywords: war, weapons, drones, Ukraine.

Понад три роки ми, українці, живемо в умовах повномасштабного вторгнення. Це суттєво вплинуло на всі сфери життєдіяльності, зокрема на оборонно-промисловий комплекс України. Комплекс складається з різних компаній та організацій, які займаються проєктуванням, розробкою, виробництвом і обслуговуванням військової техніки, озброєнь, технологій. Виробництво зброї під час війни відіграє ключову роль у забезпеченні обороноздатності держави, тому за останні роки воно зазнало кардинальних змін.

Особливістю сучасного виробництва зброї в Україні є те, що вперше в історії до цієї сфери активно долучився бізнес. Станом на 2024 рік в Україні офіційно працює понад 500 приватних підприємств, які виготовляють різні види озброєння: дрони, бронетехніку, боєприпаси, системи спостереження та програмне забезпечення [4]. Підприємства показали гнучкість, швидкість прийняття рішень та здатність до інновацій, що дозволило значно пришвидшити випуск продукції військового призначення [2].

Особливу роль у виробництві української зброї відіграють безпілотні літальні апарати. Українські компанії розробляють ударні дрони і дрони - розвідники, активно вдосконалюючи їх характеристики відповідно до потреб армії [4]. Значного прогресу досягнуто у сфері бронетехніки, систем протиповітряної оборони та артилерійського озброєння.

Попри значні досягнення, оборонна промисловість України стикається з низкою викликів. До основних проблем належать дефіцит деяких видів сировини та комплектуючих, а також нестача фахівців інженерних і технічних спеціальностей [2]. Для вирішення цих проблем важливо:

- розвинути місцеве виробництво цих матеріалів та привабити інвестиції для модернізації вітчизняних оборонних підприємств. Саме розробка власних технологій виробництва сировини та комплектуючих дозволить зменшити залежність від зовнішніх постачань і запобігти можливим дефіцитам;
- забезпечити розвиток освіти та науки за рахунок інвестування у вищу технічну освіту й дослідження у галузі виробництва зброї, що допоможе забезпечити

кваліфіковану робочу силу для розвитку оборонно-промислового комплексу України;

- налагоджувати співпрацю з міжнародними партнерами, які мають досвід у виробництві зброї, для підвищення виробничих потужностей та конкурентоспроможності українських виробників.

Перспективи розвитку виробництва зброї в Україні залишаються оптимістичними. Очікується, що у найближчі роки частка вітчизняної зброї на фронті лише зростатиме. Держава й надалі робить ставку на розвиток високотехнологічної продукції, автоматизацію процесів та створення нових видів озброєння, здатних ефективно протидіяти ворогу [3]. Так, в Україні працює єдина координаційна платформа у сфері defense tech - BRAVE1, покликана сприяти розвитку оборонних технологій. Дана ініціатива заснована Міністерством оборони України, Міністерством цифрової трансформації, Міністерством з питань стратегічних галузей промисловості, Генеральним штабом ЗСУ та Радою національної безпеки і оборони.

Brave1 — український кластер оборонних інновацій, створений для розвитку найкращих технологічних рішень, які забезпечать перевагу України на полі бою та в тилу. На сьогодні на платформі кластера зареєстровано понад 3 300 розробок від більш ніж 1 500 виробників. За півтора року роботи Brave1 надав понад 400 грантів на загальну суму більш ніж \$30 млн і сприяв залученню понад \$40 млн у 2024 році, що у вісім разів більше, ніж у 2023 році [5].

За останні три роки Україна зробила суттєвий прорив у розвитку власного оборонно-промислового комплексу. В умовах війни це не лише необхідність. Власне виробництво зброї дозволяє Україні бути менш залежною від зовнішньої допомоги, є можливість швидко реагувати на потреби фронту та демонструвати високий рівень технологічної адаптивності. В перспективі ця галузь має високі шанси стати однією з ключових в економіці України.

## Література

1. Ведмеденко І. Стало відомо, яку суму виділить Україна на виробництво зброї у наступному році. УНІАН. URL: <https://www.unian.ua/weapons/virobnictvo-ukrajinskoji-zbroji-ministr-nazvav-sumu-yaku-vidilit-krajina-nastupnogo-roku-12817854.html> (дата звернення: 07.04.2025).
2. Коверя В. Зброя приватного виробництва на службі збройних сил. StudFreedom. URL: <https://studfreedom.org/pryvatni-vyrobnyky-zbroi-v-ukraini/> (дата звернення: 06.04.2025).
3. Мірошниченко Б. Від ідеї до пострілу: як проєктують, виробляють та продають зброю в Україні. Економічна правда. URL: <https://epravda.com.ua/oborona/2024/09/16/719358/> (дата звернення: 07.04.2025).
4. Прокопишина О. Які світові виробники озброєння інвестують в українські підприємства. URL: [https://censor.net/biz/resonance/3495242/vyrobnytstvo\\_zbroyi\\_v\\_ukrayini](https://censor.net/biz/resonance/3495242/vyrobnytstvo_zbroyi_v_ukrayini) (дата звернення: 08.04.2025).
5. Brave1 організовує Defense Tech Innovations Forum. URL: <https://militaryni.com/uk/news/brave1-organizovuye-defense-tech-innovations-forum/> (дата звернення: 09.04.2025).